

EFESIOS

- 1. Kay cartatari, ¿pitaq escribiran?** Kay cartataqa apóstol Pablon escribiran, Éfeso llaqtapi creyentekunaman apachinanpaq (Efes 1.1; 3.1). Hinaspan kay cartata apachiran Tíquico sutiyoq hermanowan (Efes 6.21). Kay cartaqa rikch'akun apóstol Pablopa Colosas llaqtaman escribisqan cartamanmi. Apóstol Pabloqa Cilicia provincia ukhupi kaq Tarso llaqtapin naceran (Hech 21.39; 22.13). Pablopa papanqa ishkey nacionniyoqmi karan: Israel nacionniyoq hinallataq Roma nacionniyoq ima. Chayraykun Pablopas chay ishkey nacionniyoq karan (Filip 3.4-5). Pabloqa ishkey sutiyoqmi karan: Hebreo rimaypin karan Saulo, Roma nacionniyoq runakunapa rimayninpitaqmi karan Pablo (Hech 13.9). Pabloqa Moisespa escribisqan leykunamanta allin yachaqa runan karan. Señor Jesucristopi manaraq ñishaspaqa, Jesucristopi creeq runakunatan nishuta cheqnikuran (Hech 9.1, 2; 22.5). Ichaqa Jesucristopi ñispañan, Pabloqa huk law nacionniyoq runakunaman Jesucristomanta allin willakuykunata willananpaq riran (Hech 26.17-18; Gál 2.8).
- 2. Kay cartari, ¿hayk'aqtaq escribisqa karan?** Kay cartaqa escribisqa kanman karan Señor Jesucristopa nacesqanpa qepanta 60 otaq 64 watakunapin, Pablo carcelpi kashaqtin (Éfes 3.1).

3. **Kay cartari, ¿pikunapaqtaq escribisqa karan?** Kay cartaqa escribisqa karan Éfeso llaqtapi tiyaq mana Israel nacionniyoq creyentekunapaqmi (Efes 2.11).
4. **Kay cartari, ¿imapaqtaq escribisqa karan?** Kay cartaqa escribisqa karan Señor Jesucristopi creeqkuna, huk sonqolla otaq huk runa hinalla kaspanku, allinta kawsanankupaqmi (Efes 4.17).
5. **Kay cartapiri, ¿mayqen versiculotaq aswan importante yuyanapaq?** Kay versiculon aswan más importanteqa: “Imaynan Santo Espiritupas huklla, saynallataqmi qankunapas Jesucristopi creesqaykichisrayku, huk cuerpo hinalla kankichis... Ch'ullallan Diosqa; paymi llapallanchispa Taytanchis; paymi tukuy imapas gobiernan; payllataqmi noqanchispi kaspaya yanapawanchis, paypa munasqanman hina ruwananchispaq” (Efes 4.4, 6).
6. **Kay cartari, ¿imayna dividisqataq kashan?** Kay cartaqa khayna dividisqan kashan:
  - (1) Apóstol Pablo graciasta Diosman qosqanmanta (Efes 1.1-23).
  - (2) Diospa khuyakuyninwan salvasqa kasqanchismanta (Efes 2.1-22).
  - (3) Apóstol Pablo huk law nacionniyoq runakunaman evangelio willasqanmanta (Efes 3.1-21).
  - (4) Jesucristopi creeqkunaqa huk sonqolla kawsananchismanta (Efes 4.1 asta 5.20).
  - (5) Casarasqa runakuna imayna

- kawsanankumanta (Efes 5.21-33).
- (6) Tayta mamakunapaq, hinallataq wawankupaqwan kamachikuymanta (Efes 6.1-9).
- (7) Soldado hina allin armasqa iñiyinchispi kawsananchismanta (Efes 6.10-24).

Cartapa qallariyninmanta

¹ Éfeso llaqtapi tiyaq khuyasqay wawqe panaykuna, Diosmi noqa Pablotaga munayninman hina akllawaran, Señor Jesucristopa apostolnin kanaypaq. Chaymi kay cartata qankunaman escribimuykichis, Jesucristopi allinta iñispa, payllapaq kawsasqaykichisrayku.

² Noqaga Dios Taytanchismantan hinallataq Señorinchis Jesucristomantawanmi mañakushani, qankunata yanapaspa, kuisqata hinallataq hawkallata kawsachisunaykichispaq.

Apóstol Pablo graciasta Diosman qosqanmanta

³ Jesucristopi creesqanchisraykun, Dios Taytanchisqa hanaq pachamanta Wawan Jesucristontakama tukuy imapi bendeciwanichis, allinta kawsananchispaq. Chayraykuyá Señorinchis Jesucristopa Taytan Diosqa ancha alabasqa kachun.

⁴ Diosqa manaraq kay pachatapas unanchashaspanmi, noqanchistaqa anchata munakuwaspanchis Wawan Jesucristontakama akllakuwaranchis, saynapi paypa ñawpaqninpi manaña ni ima huchayoq kaspanchis, payllapaqña kawsananchispaq.

⁵ Kay pacha manaraq unanchasqa kashaqtinmi, Diosqa anchata khuyakuwaspanchis ña decidiranña adoptawananchispaq, saynapi Jesucristopi creeqtinchis Diospa wawankuna kananchispaq. Chaytan Diosqa ñawpaqmantaraq ña planearanña voluntadninman hina; hinaspan payqa chay planeasqanta ancha kusikuywan ruwaran.

⁶ Diosqa wawankuna kananchispaqqa gratistallan chashkiwaranchis, ancha khuyakusqan Wawan Jesucristo noqanchispa rantinchispi wañusqanrayku. Chaymi noqanchisqa Diosta alabananchis.

⁷ Diosqa anchata munakuwaspanchismi, Señor Jesucristo cruzpi yawarninta ch'aqchuspa wañusqanwan, huchanchista perdonawaranchis, saynapi salvasqa kananchispaq.

⁸ Diosqa ancha yachayniyoq, hinallataq tukuy imatapas entiendeq kaspanmi, ancha hatun munakuyninta rikuchiwaranchis.

⁹ Hinaspan Diosqa yachachiwaranchis ñawpaqmantaraq pakasqa hina planninta. Chay plannintan Diosqa munaran paypa munasqanman hina, Jesucristontakama cumplisqa kananta.

¹⁰ Diosqa chay piensasqan planninman hinan tiempo chayamuqtin, chay planninta cumplinchinqa. Hinaspan Diosqa tukuy ima hanaq pachapi kaqkunata, hinallataq kay pachapi kaqkunatapas, Wawan Jesucristopa kamachinanpaq churanqa.

¹¹ Diosqa piensasqanman hinan tukuy imata ruwan. Chaymi Señor Jesucristowan huklla kasqanchisrayku, Diosqa ñawpaqmantapacharaq

noqanchista akllawaranchis, huk sumaq herenciata chashkinanchispaq. Chaytan Diosqa planearan voluntadninman hina tukuy imapas ruwasqa kananpaq.

¹² Chayraykun noqayku (Israel nacionniyoq runakunaqa) Diosmanta Hamuq Salvadorta ña ñawpaqmantaraq suyasharaykuña. Hinaspan noqaykuqa akllasqa karayku, tukuy atiyiniyoq kasqanmanta Diosta alabanaykupaq.

¹³ Qankuna (huk law nacionniyoq runakunapas) Jesucristomanta allin willakuykunata uyarispan, salvasqa kanaykichispaq creerankichis. Saynapin qankunaqa Jesucristowan huklla kaspa, Diospa prometesqan Santo Espirituta chashkirankichis. Hinaspan chay Santo Espirituwan huk sellowan hina sellasqa karankichis, saynapi Diospa wawankuna kasqaykichista yachanaykichispaq.

¹⁴ Ichaqa Santo Espiritun noqanchispaqqa huk garantía hina, prometewasqanchis herencianchista chashkinanchispaq. Diospa prometewasqanchis chay herenciataqa chashkisun, tukuy mana allin kaqkunamanta Dios librawaqtinchishñan, saynapi Diosllataña alabananchispaq.

*Apóstol Pablo Diospi ñiñiqkunapaq
mañakusqanmanta*

¹⁵ Noqaqa uyarinin Señorninchis Jesucristopi creesqaykichismanta, hinallataq llapallan enteron llaqtakunapi kaq wawqe pananchiskunatapas khuyakusqaykichismanta.

16 Chayraykun noqaqa qankunamanta yuyarispay, Diosmanta sapa kutin mañakuni. Hinaspan qankunamantapas graciasta qoni.

17 Saynallataqmi noqaqa Señorninchis Jesucristopa Taytan Diosman mañakuni, qankunaman allin yachayta qosunaykichispaq, saynapi Diosmanta yachachikuykunata allinta entiendenaykichispaq, hinallataq payta astawan reqsinaykichispaq.

18 Hinaspapas Diosmantaqa mañakullashanitaqmi, kikin Diospuni qankunaman allin entiendeyta qosunaykichispaq. Saynapi qankuna imapaqsi salvasqa karankichis chaymanta, hinallataq Diospa prometewasqanchis suma-sumaq herencia chashkinaykichisman-tawan, allinta yachanaykichispaq.

19 Saynallataqmi qankunaqa allinta yachan-kichis, Diosqa ancha hatun atiyniyoq kasqan-tapas. Chay atiyinwanmi tukuy imapi yanapawanchis, Jesucristopi creeqtinchis. Hinaspapas Diosqa chay ancha atiyinwanmi

20 Señor Jesucristotapas wañusqanmanta kawsarichimuran. Hinaspan Wawan Jesucristotaqa hanaq pacha gobiernanan suma-sumaq glorianpi phaña ladonpi tiyaykachiran.

21 Hinaspan Diosqa chay ancha atiyinwan Señorninchis Jesucristoman tukuy autoridadta qoran, gobiernaqkunata kamachinanpaq, autoridadkunata kamachinanpaq, tukuy poderniyoq kaqkunata kamachinanpaq, hinallataq atiyniyoq angelkunatapas kay tiempopipas hinallataq hamuq tiempopipas kamachinanpaq.

²² Hinaspan Diosqa tukuy imakunatapas Wawan Jesucristopa chakinpa pachanman churaran. Saynallataqmi Diosqa Wawan Jesucristota churaran, iglesiapa lidernin uma hina kananpaq.

²³ Chaymi Jesucristopi llapallan iñiqkunaqa Jesucristopa cuerpon hina kanchis. (Umaqa manan separakunmanchu cuerpomantaqa, huklla kasqanrayku). Saynallataqmi noqanchispas Jesucristopi creesqanchisrayku paywan tukuy imapi huklla kanchis, imaynan Jesucristopas Dios Taytanwan huklla kanku chay hina. Cristoqa tukuy unanchasqa kaqkunatan kamachin. Hinaspapas payqa chay tukuy ima unanchasqanpin kashan.

2

Diospa khuyakuyninwan salvasqa kasqanchis-manta

¹ Qankunaqa ñawpaqtaqa tukuy clase huchakunata ruwasqaykichisraykun Diospaqqa wañusqa hina kasharankichis. {Sayna kashaqtiykichismi Diosqa mosoq kawsayta qosurunkichis}.

² Ichaqa Jesucristopi manaraq creeshaspaqa, kay pachapi runakunapa tukuy mana allinkuna ruwasqantan qankunaqa ruwarankichis. Hinaspapas qankunaqa diablopa kamachisqanta ruwaspan kawsarankichis. Chay diabloqa Diosta mana kasukuq runakunatan kunanpas aswan masta pantachishan, saynapi aswan más millay huchakunata ruwanankupaq.

³ Saynan noqanchispas ñawpaqtaqa llapallanchis puriranchis, aycha cuerponchispa munasqanta

ruwaspa, hinallataq piensayninchispa munasqantawan kasukuspa, mana allinkunata ruwaspa. Chayraykun noqanchisqa castigasqa kaspa ñak'arinapaq ña destinasqaña kasharanchis, wakin huchasapa runakuna hina.

⁴ Ichaqa saynata kawsashaqtinchismi, Diosqa anchata khuyapayawaspanchis, ancha hatun khuyakuyninwan khuyakuwaranchis.

⁵ Chayraykun huchanchiskunarayku wañusqa hina kashaqtinchispa, Señorninchis Jesucristopa kawsarimusqanwan wiñay kawsayta Dios qowaranchis. Hinaspapas Diosqa gratisllan salvawaranchis.

⁶ Diosqa Señorninchis Jesucristota wañusqanmanta kawsarichispanmi, noqanchistapas wañusqa hina kasqanchismanta kawsarichiwaranchis. Hinaspan Jesucristowan huklla kasqanchisrayku, Jesucristotawan kushkata tiyaykachiwaranchis hanaq pacha Diospa sumaq glorianpi.

⁷ Chaykunatan Diosqa ruwaran, anchatapuni khuyakuwasqanchista qepa tiempoman rikuchiwananchispaq. Hinaspapas Diosqa Señorninchis Jesucristontakaman anchatapuni khuyakuwaranchis.

⁸ Chaymi Diosqa khuyakuynillanwan salvawanchis, noqanchis paypi creeqtinchis. Manan pipas kkillanmantaqa salvasqa kaytaqa atinmanchu. Aswanmi noqanchistaqa Dios anchata khuyakuwaspanchis gratislla salvawanchis.

⁹ Hinaspapas noqanchisqa manan imapas ruwasqanchisraykuchu salvasqaqa karanchis.

Chayraykun pipas mana alabakunmanchu, salvasqa kasqanmantaqa.

10 Hinaspapas noqanchisqa Diospa unanchasqan runakunañan kanchis. Diosqa Señorninchis Jesucristopi creeqtinchismi mosoq runamanña tukuchiwanchis, saynapi allin kaqkunataña imatapas ruwananchispaq. Hinaspapas Diosqa sayna kanantan ñawpaqmantapacharaq munaran.

Jesucristopi creespa Dioswan allinpasqanchis-manta

11 Qankunaqa yuyariychisyá huk law nacionniyoq runakuna kasqaykichista. Chaymi Israel nacionniyoq runakunaqa, qankunamanta rimaspa, niranku khaynata: “Waq huk law nacionniyoq runakunaqa manan circuncisión costumbretaqa ruwachikunkuchu. Noqanchismi ichaqa costumbrenchisman hina circuncidasqa kanchis”, nispanku. Ichaqa chay circuncisión costumbretaqa, Israel nacionniyoq runakunaqa aycha cuerpollankupin ruwachikunku.

12 Ichaqa qankunaqa, Jesucristopi mana creesqaykichisraykun, ñawpaqtaqa Diosmanta karupi kasharankichis. Saynallataqmi qankunaqa mana ni Israel nacionniyoq runakunapashchu karankichis. Chayraykun qankunaqa mana ni yacharankichispashchu, Abrahamwan pactota Dios ruwaspa, payman prometesqankunamantaqa. Hinaspapas qankunaqa, Diosta mana reqsispaykichismi, salvasqa kanaykichistapas mana yacharankichishchu. Hinaspan pantaypi kawsaspaykichis, qankunaqa

mana ni ima esperanzayoq kay pachapi kawsarankichis.

¹³ Ñawpaqtaqa Diosmantan qankunaqa karupi kasharankichis. Kunanmi ichaqa Dioswan hukllaña kashankichis, Señorninchis Jesucristo yawarninta cruzpi ch'aqchusqanrayku.

¹⁴ Hinaspapas Señorninchis Jesucriston hawkayaypi kawsachiwanchis. Jesucristoqa cruzpi wañusqanwanmi Israel nacionniyoq runakunata, huk law nacionniyoq runakunawan allinpanachiwaranchis ch'ulla runa hinalla kananchispaq. Ichaqa ñawpaqtan Israel nacionniyoq runakunaqa, huk law nacionniyoq runakunawanqa nishuta cheqninakuSPA kawsaranchis. Chay cheqninakuyninchismi noqanchistaqa huk perqa hina separawaranchis. Ichaqa sayna cheqninasqa kashaqtinchismi, Señorninchis Jesucristoqa cruzpi wañusqanwan, chay separawaqninchis perqata thuñichiran. Hinaspan noqanchistaqa allinpanachiwaranchis, huk llaqta hinallaña kananchispaq.

¹⁵ Ichaqa Jesucristo cruzpi wañuspanmi, Moisespa escribisqan leykunata chinkachiran, amaña chay kamachikusqan costumbrekunata ruwananchispaq, saynapi Israel nacionniyoq runakunapas, hinallataq huk law nacionniyoq runakunapas, amaña cheqninakuSPA kawsananchispaq, aswanpas Jesucristopi creespa, huk familia hinallaña hawkayaypi kawsananchispaq.

¹⁶ Señorninchis Jesucristoqa cruzpi wañusqanwanmi, Israel nacionniyoq runakunata, huk law nacionniyoq runakunawan, cheqni-

nakusqanchismanta allinpanachiwaranchis, saynapi (Jesucristopi creespanchis), Dioswan allinpaspa, huk familia hinaña sumaqta kawsananchispaq.

¹⁷ Señorninchis Jesucristo kay pachaman hamuspanqa, allin willakuytan qankuna Diosmanta karupi kaq huk law nacionniyoq runakunaman willasurankichis hawkalla kawsanaykichispaq. Saynallataqmi Jesucristoqa willallarantaq chay allin willakuytaqa, leyta reqsiq Israel nacionniyoq runakunamanpas, saynapi noqaykupas salvasqa kanaykupaq.

¹⁸ Chayraykun Señorninchis Jesucristo llapanchispaq cruzpi wañuran, Israel nacionniyoq runakunapas, hinallataq huk law nacionniyoq runakunapas paypi creespanchis, Santo Espirituta chashkinanchispaq. Chay Santo Espiritu sonqonchispi kaspaya yanapawaqtinchismi, noqanchisqa Dios Taytaman ashuyuyta atinchis.

¹⁹ Chayraykun niykichis, qankunaqa manañan huk law llaqtayoq extraño runakuna hinañachu kashankichis. Aswanmi kunanqa Diospa llaqtanña, hinallataq Diospa wawankunaña kashankichis.

²⁰ Hinaspapas qankunaqa huk allin ruwasqa wasi hinan kashankichis. Chay allin wasiqa hatarichisqa kashan, apostolkunapa, hinallataq profetakunapa allin yachachikuyninkunawanmi. Chay yachachikuykunan wasipa cimienton rumi hina. Hinaspapas chay wasipa esquinanta hap'iq más importante rumiqa, kikin Señorninchis Jesucriston.

²¹ Hinaspapas imaynan huk wasitapas suma

sumaqta hatarichinku, huk hatun ch'uya templo wasilla kananpaq, saynallataqmi kikin Jesucristopas paypi llapallan creeqkunataqa huk runallaman tukuchiwanichis, (Diosta sumaqta servinanchispaq).

²² Chaymi qankuna Éfeso llaqtayoq runakuna, hinallataq noqaykupas, Jesucristopi creesqanchisrayku, Diospa llaqtan kanchis. Chaymi Diospa Santo Espiritunqa llapallanchispi kashan. Chayraykun Jesucristopi llapallan creeqkunaqa Diospa iglesianña kanchis.

3

Huk law nacionniyoq runakunaman apóstol Pablo evangelio willasqanmanta

¹ Noqa Pablon preso kashani, Jesucristomanta allin willakuykunata willakusqayrayku. Chay willakuykunaqa qankuna huk law nacionniyoq runakunapa allinniykichispaqmi.

² Diosmi noqataqa khuyakuwaspa paymanta allin willakuykunata qankunaman willanaypaq encargawaran. Chaytan qankuna huk law nacionniyoq runakunaqa ña yachankichishña.

³ Hinaspapas Diosmi noqamanqa reqsichiwaran pakasqa kaq planninkunata. Chaykunamantaqa ñawpaqtaraqmi chikallantapas ña escribimuraykichishña.

⁴ Chaymi qankunaqa kay escribimusqay cartata leespaykichis, cuentata qokunkichis, Jesucristomanta chay pakasqa kaq planninkunata noqa entientesqaytaqa.

5 Ñawpaq tiempopiqa Jesucristomanta chay pakasqa kaq plankunaqa manan ni pi runamanpas revelasqachu karan, paykuna yachanankupaqqa. Ichaqa kunan tiempopin Diosqa Santo Espirituntakama, noqayku apostolninkunaman hinallataq profetankunamanpas revelawanku chay pakasqa kaq planninkunataqa.

6 Chay pakasqa kaq plankunaqa kaymi: Jesucristopi creespankun, huk law nacionniyoq runakunapas, hinallataq Israel nacionniyoq runakunapas, salvasqa kanqaku. Saynallataqmi Jesucristopi creesqankurayku, huk cuerpo hinalla kanqaku. Hinaspan Diospa prometesqantapas chashkingaku.

7 Chayraykun mana mereceshaqtiy, Diosqa anchata khuyakuwaspa, atiynta qowaran payta servinaypaq, saynapi Jesucristomanta allin willakuykunata runakunaman willamunaypaq.

8 Hinaspan Diosqa paypi iñiq runakunamanta aswan menos importante kashaqtiypas, noqata akllawaran, huk law nacionniyoq runakunaman Jesucristomanta allin willakuykunata willamunaypaq. Chay willakuykunaqa ancha valorniy-oqmi.

9 Hinaspapas Diosqa kamachiwaranmi, chay pakasqa kaq planninkuna imaynatas cump-likusqanmanta, qankunaman yachachinaypaq. Ichaqa chay pakasqa kaq planninkunataqa kay pacha hanaq pacha unanchaq Diosmi ñawpaqmantaraq secretollapi hap'iran.

10 Chaykunaqa pasaran, kay pachapi runakuna Jesucristopi creeqtinku, alto cielopi atiyniyoq

angelkuna, hinallataq atiyniyoq espiritukuna, chayta rikuspa, Diosqa tukuy imapipas ancha yachayniyoq kasqanta yachanankupaqmi.

¹¹ Chaytan Diosqa qallariyninmantapacharaq planearan. Chay pakasqa kaq plannintan Diosqa cumpliran Señorninchis Jesucristo nacesqanwan, cruzpi wañusqanwan, hinallataq kawsarimusqanwan ima.

¹² Chaymi noqanchisqa Señorninchis Jesucristopi iñisqanchisrayku manaña manchakuspa, huk confianzawan Diosman presentakunanchis.

¹³ Chayraykun ruegoqaykichis, qankunarayku ñak'arisqaywanqa amayá hukmanyaychishchu. Aswanyá chay ñak'arisqaykunaqa qankunapa allinnykichispaq kasqanrayku, kusikuychis.

Jesucristopa ancha munakuyninmanta

¹⁴ Chayraykun (tukuy atiyniyoq) Dios Taytanchispa ñawpaqninpi qonqorikuspa qankunapaq mañakushani.

¹⁵ Paymi hanaq pachapi hinallataq kay pachapi tukuy imaymana kawsaqkunatapas unancharan.

¹⁶ Chaymi noqaqa tukuy atiyniyoq Dios Taytanchismanta mañakushani, atiyinman hina Santo Espiritunwan sonqoykichista kallpanchasunaykichispaq.

¹⁷ Hinaspapas Dios Taytanchismanta mañakullashanitaqmi, Jesucristopi iñisqaykichisrayku, pay kikinpuni qankunapa sonqoykichispi tiyananpaq, saynapi Diosninchispa munakuyninman hina, sumaqta khuyanakuspa, allin saphichasqa hina kawsanaykichispaq.

18 Saynata kawsaspaykichisqa, entiendenkichismi qankunapas, hinallataq llapallan creyentekunapas, Jesucristopa munakuyninqa ancha hatu-hatun kasqanta. Payqa kaypipas, maypipas, hinallataq tukuy tiempopipas anchatapunin munakuwanchis.

19 Hinaspapas Señorninchis Jesucristopa munakuyninqa tukuy ima yachaymantapas ancha hatunmi. Chayraykun noqaqa mañakushani, chay munakuyninta qankuna reqsinaykichispaq, saynapi Diospa Santo Espiritunwan hunt'asqa kanaykichispaq.

20 Diosninchisqa ancha atiyniyoqmi, tukuy ima mañakusqanchismantapas, hinallataq piensasqanchismantapas aswan mastaraq noqanchispa favorninchispi ruwananpaq. Saynaqa graciasyá kachun Diospa atiynin noqanchispi kasqanmanta.

21 Saynaqa Señorninchis Jesucristopi llapallan iñiqkunayá Dios Taytanchista hatunchachunku wiña-wiñaypaq, Jesucristo noqanchispa favorninchispi ruwasqanrayku. Amén.

4

Jesucristopi creeqkunaqa huk sonqolla kawsanankumanta

1 Noqa Pablon Señorninchis Jesucristorayku preso kaspay ruego kamuykichis, qankunaqa Diospa munasqanman hina allinta kawsanaykichispaq. Chaypaqmi Diosqa waqyasurankichis.

2 Chayraykuyá qankunaqa humilde kaychis; llamp'u sonqo kaychis; pacienciayoq kaychis;

sapankamaykichis soportanakuspa, sumaqta khuyanakuspa kawsaychis.

³ Hinaspapas qankunaqa procuraychisyá hawkalla, hinallataq huk sonqolla kawsayta, saynapi Santo Espiritupa yanapayninwan huk sonqolla kasqaykichista ama chinkachinaykichispaq.

⁴ Imaynan Santo Espiritupas huklla, saynallataqmi qankunapas Jesucristopi creesqaykichisrayku, huk cuerpo hinalla kankichis. Saynallataqmi Diospas qankunataqa waqyasurankichis, huk Salvadorllapi creespa, salvasqa kanaykichispaq.

⁵ Ch'ullallan Señorinchis Jesucristoqa. Ch'ullallataqmi Jesucristopi ñiyninchispas. Ch'ullallataqmi bautismopas.

⁶ Ch'ullallan Diosqa; paymi llapallanchispa Taytanchis; paymi tukuy imatapas gobiernan; payllataqmi noqanchispi kasper yanapawanchis, paypa munasqanman hina ruwananchispaq.

⁷ Señorinchis Jesucristoqa sapankamanchismanmi atiyta qowaranchis, chay atiy qowasqanchis, oficiokunawan payta servinanchispaq. Hinaspapas chay oficiokunataqa munasqanman hinan payqa qowaranchis.

⁸ Chaymi Diospa palabranpiqa nishan khaynata:

“Altomanmi wicharan.

Presochasqakunatan aparan.

Runakunamanmi payta servinankupaq oficiokunata qoran”, nispa [*Salmos 68.18*].

⁹ Ichaqa “altomanmi wicharan” nispa nisqanri, ¿ima ninantataq nin? Chayqa khayna ninantan

nin: “Payqa kay pachaman hamuspan, asta ukhu pachakama chayaran”, nispa ninantan nin.

¹⁰ Paymi hanaq pachamanta hamuspa, hanaq pachaman wicharipuran. Payqa Señorninchis Jesucriston. Paymi cielokunapa aswan más altonmanraq wichaspa, tukuy imakunata kamachin.

¹¹ Hinaspan Jesucristoqa kikinpuni sapankamaman oficiokunata qoran. Wakinmanmi qoran, apostolkuna kanankupaq oficiota. Wakinmantaqmi qoran, profetakuna kanankupaq oficiota. Wakinmantaqmi qoran, Jesucristomanta allin willakuykunata willakamunankupaq oficiota. Wakinmanñataqmi qoran, iglesiapi pastorkuna kaspanku, Diospa palabranmanta allinta yachachinankupaq oficiota.

¹² Paykunatan Señorninchis Jesucristoqa churaran, llapallan creyentekunata kallpanchaspa yachachinankupaq, saynapi paykunapas Diosta allinta servinankupaq, saynapi Jesucristopi creeqkunaqa Jesucristopa cuerpon iglesiata wiñachinankupaq.

¹³ Saynapi noqanchisqa Jesucristopi creesqanchisrayku, iñiyninchispiqa llapallanchis huk sonqolla kasunchis; hinallataq Diospa Wawan Señorninchis Jesucristotapas allinta reqsisunchis. Saynata kawsaspanchismi noqanchisqa iñiyninchispi allinta wiñarisunchis. Hinaspan tukuy imatapas aswan allinta ruwasun, saynapi noqanchispa kawsayninchis Jesucristopa kawsayninman rikch'akunanpaq.

¹⁴ Saynata kawsaspanchismi noqanchisqa manaña warmakuna hinañachu kasunchis. Ichaqa warmakunapa piensayninqa manan

formalchu; aswanqa hukta-hukta piensaspankun piwanpas engañarachikunkuman. Chaymi noqanchisqa manaña chay warmakuna hinañachu falso mañoso runakunapa yachachikuyninwan engañachikunanchis.

¹⁵ Aswanyá noqanchisqa khuyanakuspa, cheqaq kaqta rimaspa, iñiyinchispi wiñarisunchis, Señorninchis Jesucristopa kawsayninman rikch'akunanchispaq. Ichaqa Señorninchis Jesucriston paypi creeqkunapa umalliqnin; paypi creeqkunataqmi, paypa cuerpon hina kanchis.

¹⁶ Hinaspapas Señorninchis Jesucristoqa llapallanchistan yanapawanchis, huk cuerpo hinalla yanapanakuspa kawsananchispaq, saynapi huk runa hinalla llank'aspa, sapankamanchis aswan mastaraq khuyanakuspa, wiñarinchispaq.

Jesucristopi creeqkunaqa mosoq kawsayniyoqña kasqanchismanta

¹⁷ Kunanmi noqaqa, apóstol kasqayrayku, Señorninchis Jesucristopa sutinpi, qankunata kamachimuykichis, qankunaqa amañayá Diosta mana reqsiq runakuna hinachu kawsaychis. Diosta mana reqsiq runakunaqa sonso piensayninkuman hinallan kawsanku.

¹⁸ Paykunaqa sonqonku rumiyasqa kasqanraykun, tutayaqpi hina purishanku. Chayraykun tukuy mana allinkunata piensaspanku, allin kaqkunataqa mana entiendenkuchu, yuyayninku tutayasqa hina kasqanrayku. Chaymi sayna clase runakunaqa Diosmanta karupi kasqankurayku wiñay kawsaytaqa mana chashkinqakuchu.

19 Hinaspapas paykunapaqqa manañan p'enqakuyninkupas kanñachu. Chaymi paykunaqa tukuy millay khuchi vidakunapi purinku. Hinaspan paykunaqa sapa kutin aswan más millay huchakunata ruwaspanku, mana p'enqakuq qara uya runakuna kanku.

20 Ichaqa qankunaqa manan chaykunatachu Jesucristomantaqa yacharankichis.

21 Aswanmi qankunaqa Jesucristomanta ña uyarirankichishña cheqaq kaq yachachikuykunata, chayman hina kawsanaykichispaq.

22 Chayraykuyá qankunaqa chay ñawpaq mana allinpi kawsasqaykichismantaqa wanakuychis. Chay huchakunapi kawsaq runakunaqa, aychankuwan engañachikuspan, munasqankuman hinalla kawsanku.

23 Qankunaqa Jesucristopi creesqaykichisraykuyá, tukuy piensasqaykichistapas mosoqman tukuchiychis.

24 Hinaspapas qankunaqa, amañayá ñawpaq ruwasqaykichis huchakunata ruwaspachu kawsaychis. Aswanqa mosoq runa hinaña kawsaspayá, mosoq p'achawan p'achakushaq hina, Diospa munasqankunata ruwaychis, saynapi vidaykichis allin hinallataq ch'uya kananpaq.

25 Noqanchisqa Jesucristopi creesqanchisraykun, llapallanchis huk runa hinalla kanchis. Chayraykuyá qankunaqa, tukuy llullakuspa rimaykunata dejaspa, sapankamaykichis rimaychis cheqaq kaqkunallata.

26 Qankuna phiñakuspaykichisqa, amayá huchalikuychishchu. Hinaspapas amayá inti hayku-

nankamachu phiñakuychis.

²⁷ Hinaspapas qankunaqa, amayá diablotaqa permitiychishchu, huchallichisunaykichistaqa.

²⁸ Pipas suwakuran chayqa, amañayá suwakuchunñachu. Aswanyá allin kaqkunata ruwaspa llank'apakuchun, saynapi necesitaqkunata yanapananpaq.

²⁹ Qankunaqa amayá millay rimaykunataqa rimaychishchu. Aswanyá allin kaqkunata rimaychis, chay rimasqaykichista uyariqkuna kallpanchakuspa iñiyinkupi wiñarinkupaq.

³⁰ Hinaspapas qankunaqa Diospa Santo Espirituntaqa amayá llakichiychishchu. Chay Santo Espirituwanmi qankunaqa sellowan sellasqa hina kashankichis, saynapi juicio p'unchawpi salvasqa kanaykichispaq.

³¹ Hinaspapas qankunaqa amayá phiñakuqllañachu kaychis, nitaq cheqnikuqchu, nitaq phiñakuspa q'aqchakuqchu, nitaq pitapas k'amiqchu, nitaq ima mana allinkunatapas ruwaqchu.

³² Aswanyá qankunaqa, sumaq songo runakuna kaychis, hinallataq hukniykichismanta hukniykichiskama khuyanakuq ima kaychis. Hinaspapas perdonanakuspa kawsaychis; imaynan Diospas Señorninchis Jesucristontakama perdonasurankichis, saynallataqyá runamasiykichistapas perdonaychis.

5

Diospa munasqanman hina kawsananchismanta

1 Qankunaqa Diospa khuyakusqan wawankunañan kankichis. Chayraykuyá qankunaqa Diospa munasqanta ruwaychis, saynapi paypa ruwasqankunata qankunapas ruwanaykichispaq.

2 Imaynan noqanchistapas Jesucristoqa khuyakuwanchis, saynallataqyá qankunapas khuyanakupspa kawsaychis. Jesucristoqa anchata munakuwasqanchisraykun, huk sumaq q'apaq ofrenda hina cruzpi wañuspa, Diosman ofrecekuran noqanchisrayku.

3 Qankunaqa Diospa ch'uyanchasqan wawankunañan kankichis. Chayraykun qankuna ukhupiqá manaña kananñachu waqllikuy millay huchakunaqa, nitaqmi qankunaqa ni rimanaykichishñapashchu chay millay huchakunamantapas, nitaq qolqellata munapayaykunamantapas.

4 Hinaspapas qankunaqa amayá millay rimaykunataqa rimaychishchu, nitaq millay grosería palabrakunatapas rimaychishchu, nitaq runakuna asikunankupaq millay chistekunatapas rimaychishchu. Chay millay rimaykunaqa manan allinchu. Aswanyá simiykichiswan Diosman graciasta qoychis.

5 Ichaqa ñan qankunaqa yachankichishña, Diospa hinallataq Jesucristopa gobiernasqan sumaq glorianmanqa manan haykunqachu kay huchakuna ruwaq runakunaqa: waqllikuy huchapi puriqkuna, millay qenlli huchapi puriqkuna, hinallataq qolqellapi piensaqa runakunapas. Chay qolqellapi piensaqa runakunaqa, kay pachapi taytacha mamacha

idolokunatapas adorashankuman hinan qolqenkuta adorashanku.

⁶ Hinaspapas qankunaqa amayá yanqa tonterías rimaq runakunawanqa en-gañachikuychishchu. Chay millay huchakunata ruwasqankuraykun Diosqa phiñakuspa, chay mana kasukuq runakunataqa anchata castiganga.

⁷ Saynaqa amayá qankunaqa chay millay huchakuna ruwaq runakunawanqa juntakuychishchu.

⁸ Ichaqa qankunaqa ñawpaq tiempopiqa tutayaqpi hinan kawsarankichis, huchallapi kawsasqaykichisrayku. Kunanmi ichaqa Jesucristopi creesqaykichisrayku, allin kaqkunata ruwaspaykichis, k'anchaypi hinaña kawsashankichis; saynaqa k'anchaypi kaqkuna hinayá allin kaqkunata ruwaspa kawsaychis.

⁹ Jesucristopa k'anchayninpi kawsaqkunaga khaynatan kawsanku: llamp'u songoyoqmi kanku; pimanpas mana sayapakuspan justiciata ruwanku; cheqaq kaqkunatan rimanku; hinallataq allin kaqkunata ruwaspan kawsankupas.

¹⁰ Chayraykuyá qankunaqa, allinta yuyaymanarisa, Diospa agradonpaq imatapas ruwaychis.

¹¹ Chay mana allin ruwaq runakunapa ruwasqanpiqa amayá qankunaqa participaychishchu. Aswanyá qankunaqa, chay mana allinkuna ruwasqankutaqa alayriman orgomuspa, chay ruwasqankumanta q'aqchaychis.

¹² Pakallapi paykunapa ima huchakuna

ruwasqankumantapas rimayqa ancha
p'enqakuypaqmi.

¹³ Ichaqa tukuy imapas k'anchayman orqosqa
kaspaga, llapallanpa yachasqanmi kanqa.

¹⁴ Chaykunamantan wakin runakunaqa khay-
nata ninku:

“Puñusqaykimanta rikch'ariy.

Wañusqa hina kasqaykimanta kawsariy.

Qantan Jesucristoqa k'anchayusunki”, nispanku.

¹⁵ Saynaqa cuidakuychisyá imaynata compor-
takuspas kawsashankichis chayta. Hinaspapas
qankunaqa amayá mana yachayniyoq sonso
runakuna hinachu kawsaychis. Aswanqa allin
yachayniyoq runakuna hinayá kawsaychis.

¹⁶ Qankunaqa kay llakikuy p'unchawkunapa
hamusqanta qawarispayá, amaña yanqa mana
valeqkunata ruwaspachu tiempoykichistaqa
pierdeychis. Aswanqa tiempoykichista allinta
aprovechaspa kawsaychis.

¹⁷ Qankunaqa amayá mana yuyayniyoq
runakuna hinachu kaychis. Aswanyá
allin yuyaywan Diospa munasqanta allinta
entiendespaykichis imatapas ruwaychis.

¹⁸ Qankunaqa amayá mach'aychishchu, say-
napi tukuy mana allinkunata ama ruwanay-
kichispaq. Aswanyá Santo Espirituwan hunt'asqa
kaychis (paypa munasqanman hina tukuy imata-
pas ruwanaykichispaq).

¹⁹ Qankunaqa sapa kutin huñunakuspaykichisqa
kallpanchanakuychisyá, salmoskunawan, him-
nokunawan, hinallataq Diosmanta rimaq takiku-
nawan ima. Saynata ruwaspayá tukuy sonqoy-
kichismanta takispa, Diosta alabaychis.

²⁰ Hinaspapas qankunaqa tukuy imaymanakunamantapas Señorninchis Jesucristopa sutinpiyá Dios Taytanchisman graciasta qoychis.

Casarasqa kaq runakuna imayna kawsanankumanta

²¹ Jesucristota cheqaqtapuni respetaspaqa, sapankamaykichisyá respetanakuspa kasunakuychis.

²² Casarasqa warmikuna, qankunaqa qosaykichistayá kasukuychis, imaynan Señorninchis Jesucristotapas kasukunkichis chay hinata.

²³ Casarasqa qariqa esposanpa umanmi. Saynallataqmi Jesucristopas iglesianpa uman. Jesucristopi ññiqkunataqmi, Jesucristopa cuerpon. Chaymi Jesucristoqa llapallan paypi ññiqkunapa salvadornin.

²⁴ Ichaqa imaynan Jesucristopi ññiqkunapas Jesucristota respetaspa kasukunku, saynallataqmi casarasqa warmikunapas tukuy imapi qosankutaqa kasukunanku.

²⁵ Casarasqa qarikuna, esposaykichista tukuy sonqoykichiswan munakuychis, imaynan Jesucristopas paypi ññiqkunata munakuran chay hinata. Payqa anchata munakuspanmi, paykunata salvananpaq cruzpi wañuran.

²⁶ Chaytan Jesucristoqa ruwaran, paypi llapallan ññiqkuna ch'uychasqa kanankupaq. Chaymi Diospa palabrantas kasukuqkunaqa, unuwansas huchankumanta mayllisqa kashankuman hina kashanku.

²⁷ Chaykunatan Jesucristoqa ruwaran, paypa ñawpaqninpi mana ni ima huchayoq kaspanchis, sumaq novian hina kananchispaq. Hinaspapas

Jesucristoqa munan, noqanchispa sonqonchisqa chay noviapa sumaq k'ancharishaq p'achanman rikch'akuq kanantan.

²⁸ Casarasqa qariqa, imaynan pay kikinpa cuerponta munakun, saynallatataqmi esposantapas munakunan. Ichaqa esposanta munakuq qariqa, pay kikinpa cuerpontapas munakunmi.

²⁹ Ichaqa manan pipas pay kikinpa cuerpontaqa cheqnkunmanchu. Aswanmi payqa allinta alimentakuspa cuerpontaqa sumaqta cuidan, imaynan Jesucristopas paypi ñiñkunataqa cuidan chay hinata.

³⁰ Diospi cheqaqtapuni ñiñkunataqa, Jesucristopa iglesiañmi kanchis. Chayraykun noqanchisqa Jesucristopa cuerponman pertenecen chis.

³¹ Chayraykun Diospa palabranpiqa khaynata nishan: “Qariqa papantapas mamitantapas saqespanmi, casarakusqan warmiwan tiyanan. Hinaspan ish kayninku huk runa hinallaña kananku”, nispa [*Génesis 2.24*].

³² Kay kamachikuyqa cheqaqmi, hinaspapas ancha sasa entiendenapaqmi. Aswanmi noqaqa kaykunata yachachis payqa, Jesucristomanta hinallataq iglesiañmantawan comparachis pay rimapayashaykichis.

³³ Chayraykun llapallan casarasqa qarikunata niykichis, qankunaqa sapankamaykichisyá esposaykichistaqa munakuychis; hinaspa allinta cuidaychis, imaynan qankunapas cuerpoykichista cuidaspa munakunkichis chay hinata. Saynallataq qankunapas casarasqa esposakuna, qosaykichista allinta respetaychis.

6

*Tayta mamakunapaq hinallataq wawanku-
paqwan kamachikuymanta*

¹ Wawakuna, qankunaqa tayta mamaykichistayá kasukuychis, Señor Jesucristopi ñisqaykichisrayku. Saynata kasukuspan qankunaqa Diospa munasqanman hina kawsankichis.

² Chaymi primer kaq promesayoq kamachikuyqa Bibliapi khayna escribisqa kashan: “Tayta mamaykita kasukuspa respetay,

³ saynapin allin kuisqa kawsanki, hinallataq kay allpa pachapipas unay tiempo kawsanki”, nispa [*Éxodo 20.12; Deuteronomio 5.16*].

⁴ Tayta mamakuna, saynallataqyá qankunapas wawaykichistaqa ama yanqapuni phiñachiychishchu. Aswanyá wawaykichismanqa Diospa palabrantá allinta yachachiychis, hinallataq corregiychis, saynapi paykunaqa Diosta kasukuq kanankupaq.

⁵ Sirviente runakuna, saynallataqyá qankunapas kay pachapi patronniykichista kasukuychis. Hinaspapas paykunataqa llamp'u sonqowan rikuspáyá respetaychis, imaynan Señorinchis Jesucristotapas servishawaqchis chay hinata.

⁶ Ichaqa amayá qankunaqa, patronniykichiswan allinpi qepayta munaspallachu, nitaq paykuna rikullashaqtinkuchu, imatapas allintaqa ruwaychis. Aswanqa Señorinchis Jesucristopa serviqnin runakuna hinayá Diospa munasqanta tukuy sonqowan ruwaychis.

7 Qankunaqa tukuy ima kamachikunatapas, ganaswanyá ruwaychis tukuy sonqoykichis-manta, Diostapas servishawaqchis hina, amayá runakunallata servishaq hinallachu.

8 Hinaspapas qankunaqa yachaychisyá, pipas ima kamachiytapas ganaswan ruwasqanmantaqa, Diosmantan premionta chashkinga. Chay premiota chashkinanpaqqa manan importanchu esclavo runachus, icha libre runachus kasqanqa.

9 Patronkuna, saynallataqyá qankunapas, servisuqniykichis runakunataqa ama maltrataychishchu. Aswanqa respetowan sumaqta trataychis ama amenazaspa. Hinaspapas qankunaqa yachankichismi, chay servisuqniykichis runakunapa, hinallataq qankunapa patronniykichisqa cielopin kashan. Payqa sapallan Diosmi; hinaspapas payqa manan ni pimanpas sayapakunchu.

Soldado hina allin armasqa ñiyinchispi kawsananchismanta

10 Saynaqa khuyasqay wawqe panaykuna, qankunaqa ancha atiyniyoq Diospiyá confiaychis, saynapi atiyninta chashkispalla kallpanchakunaykichispaq.

11 Hinaspapas qankunaqa, diablowan ama engañachikunaykichispaqyá, Diospa qosusqaykichis llapallan yachaykunawan p'achakuychis, saynapi allin armasqa soldado hina protegesqa kaspalla, chay diablota vencenaykichispaq.

12 Ichaqa noqanchisqa manan kay pachapi runakunawanachu peleashanchis. Aswanqa noqanchisqa peleashanchis mana rikusqanchis diablowanmi, tutayaqpi kamachiq kay pachapi demoniokunawanmi, hinallataq diablota serviq demonionkunawan iman. Chay demoniokunaqa ashka waranqanpin kanku; (paykunan diablopa partenmanta hamunku noqanchista urmachiwananchispaq).

13 Chayraykuyá qankunaqa, Diospa qosusqaykichis llapallan yachaykunawanpas allinta p'achakushawaqchis hina allinta p'achakuychis. Saynata p'achakuspan qankunaqa, allinta soportaspa, defiendekunkichis, tukuy mana allin ruwaykunaman diablo ima p'unchawpas urmachiya munasuqtiykichis. Saynata luchaspan qankunaqa qaqa hina sayankichis asta tukukuy p'unchawkama.

14 ¡Qankunaqa allin yuyaywanyá sapa p'unchaw kawsaychis! Imaynan cinturonwan allinta watakunkichis, saynatayá ama ishkayaspa, aswan cheqaq kaqpi creespa, allinta sayaychis. Hinaspapas imaynan huk soldadopas lanzakuna ama k'irinanpaq qasqonman churakun fierromanta ruwasqa planchawan, saynallataqyá qankunapas Diosta tukuy imapi allinta kasukuspa kawsaychis, diablomanta protegesqa kanaykichispaq.

15 Hinaspapas qankunaqa, imaynan huk soldadopas guerraman rinanpaq botasninwan churakuspa listollaña kashan, saynallataqyá qankunapas Jesucristomanta allin willakuykunata runakunaman willamunaykichispaq,

listollaña kaychis, saynapi runakuna hawkayayta tarinankupaq.

16 Hinaspapas qankunaqa Diospiyá anchata iñiychis. Chay iñisqaykichismi huk escudo hina qankunataqa protegesunkichis, qankunapa contraykichispi imatapas diablo huk ninayoq flechawan hina k'irisa huchaman ama urmachisunaykichispaq.

17 Saynallataqyá qankunaqa anchata confiaychis salvasqa kasqaykichispi. Chay confiasqaykichismi huk casco hina qankunataqa protegesunkichis. Hinaspapas Diospa palabrantayá sonqoykichispi allinta waqaychaychis. Chay palabraqa Santo Espiritupa atiyninmi. Chaymi chay palabraqa huk espada hina, diablomanta defientesunkichis.

18 Chayraykuyá qankunaqa Santo Espiritupa yanapayninwan sapa p'unchaw Diosmanta ruegakuspa mañakuychis. Hinaspapas qankunaqa rikch'an-rikch'an hinallayá kaychis, saynapi mana qonqaspa, llapallan iñiqkunapaq Diosmanta mañapunaykichispaq.

19 Saynallataqyá noqapaqpas mañapawaychis, Diospa palabranmanta allin yachaywan runakunaman willanaypaq, saynapi paykuna uyarispanku, chay ñawpaq tiempoqi pakasqa hina Diospa planninkunata allinta entiendenankupaq.

20 Diosmi noqataqa paypa representantenta hina mandamuwaran, allin willakuyninkunata runakunaman willanaypaq. Chayta willakusqayraykun noqaqa preso kashani. Chayraykuyá Diosmanta mañapawaychis, mana manchakuspay, allin willakuyninkunata

willakunaypaq.

Cartapa tukukuyninmanta

²¹ Qankunamanmi mandamushani Jesucristopi anchata confiaq hinallataq ancha khuyakusqanchis Tíquico sutiyoq wawqenchista. Paymi qankunaman willasunkichis noqamanta, hinallataq kaypi imatas ruwashani chaykunamantawan ima.

²² Hinaspapas wawqenchis Tiquicotaqa mandamushani, imayna kasqaykumanta qankunaman willasunaykichispaqmi, saynapi qankunatapas kallpanchasunaykichispaq.

²³ Khuyasqay wawqe panaykuna, Dios Taytanchismantan, hinallataq Señorninchis Jesucristomantawanmi mañakushani, khuyanakuspa hawkallata kawsachisunaykichispaq, hinallataq iñiyniykichispi yanapasunaykichispaq ima.

²⁴ Saynaqa Señorninchis Jesucristota tukuy songowan cheqaqtapuni khuyakuqkunatayá, Dios Taytanchisqa anchata bendecichun. Amén.

Mosoq Testamento
New Testament in Quechua, Eastern Apurímac
(PE:qve:Quechua, Eastern Apurímac)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Eastern Apurímac

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Eastern Apurímac [qve], Peru

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Eastern Apurímac

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

6f014d23-5769-5b13-a966-db00dc673469